

Ståndpunkt i Forening med dette, gjorde den Forbring gjældende, som jeg her fremfattede. Men skal det ske, skal man gribe ind medraft Haand og bestemt kræve det her. Hvad § 5 angaar, er den jo, som allerede antydet, mærkelig derved, at den mangler sit Supplement i § 6, nemlig tilhørende Bestemmelser for Folkehøjskolerne. Hvad der er udtalt af de to andre ærede Talere skal jeg forfaavidt slutte mig til, som jeg haaber, at disse Regler her i § 5 maatte blive forandrede tilfredsstillende for min Betragtning, og at de tilhørende Regler samtidigt ville blive indførte med Hensyn til Folkehøjskolerne. Det kan ikke Andet end glæde mig at høre den første ærede Taler udtale, at man er villig til at søge dette gjort ved særlig Lov. Da det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (C. Ravn) og jeg i Fjor i Forening søgte at fyldestgjøre den Tanke ved særlig Lov, da var man mindre naadig imod os. Jeg er ikke utilbøielig til at tro, at hvis man havde fulgt den Vej, vi vilde flaa ind paa, da vilde man i alt Fald have borttaget det formelle Anstød ved at blande disse to Ting ind paa en og samme Lov, som man andet Steds fandt, og muligvis derved have bidraget til, at begge Love kunde have været udfomne. Jeg beklager forfaavidt ikke dette, som jeg paa flere af disse Punkter her ikke er tilfredsstillt ved de af Folkethinget vedtagne Bestemmelser. Vi begyndte for 2 Aar siden i Finantsudvalget med Behandling af denne Sag, og dengang naaede man op til den almindelige Paragraf, der forlangte 40,000 Kr. til Landbrugsskoler og deres Elever. Jeg var dengang saa dristig at stille Forslag om 300,000 Kr., men det fandt ingen Anklang. Min Betragtning med de 300,000 Kr. var den: Landbohøjskolen, hvis Betydning ogsaa jeg sætter høit, ikke blot for dens egen Undervisning, men ogsaa for de dertil knyttede Forsøg og videnskabelige Øvelser, mener jeg vil kræve af Staten med en rund Sum 300,000 Kr., nemlig saa meget som 250,000 Kr. i dens nye Skikkelse til at bruge aarlig, og saa sætter jeg 50,000 Kr. i Rente af Anlægssummen, især naar det i § 4 nævnte Beløb skal bruges, saaledes som Meningen er. Denne Skole forbereder til Examinere, der give en Slags privilegeret Stilling i Samfundet saaledes som de tre Stillinger have det, der ere nævnte af den sidste ærede Taler: Forstmænd, Veterinærer og Landinspektører. De have gennem deres Uddannelse faaet særlig privilegerede Stillinger i Samfundet og faae derved et ikke lidet særligt Vederlag for deres Udgifter, de have derfor billigtvis ikke Krav paa at kunne for-

dre en saadan Understøttelse af Statskassen som de Folk, der kun søge Uddannelse for at bruge den til Næringsveie, som ere aldeles ubestryttede. Udenfor disse har der ikke ved Landbohøjskolen været ret mange Landbrugselever. Der er ikke aarlig i Gjennemsnit Mænge i de 28 til 30 Aar, Skolen har bestaaet, som have taget den saakaldte Landbrugsexamen. Naar man til et Antal af 200 eller 300 Elever — med et rundt Tal — anvender 300,000 Kr. af Statskassen, mener jeg, at der bør anvendes lige saa meget til elementær Uddannelse i Landvæsenets forskjellige Grene, for Havemænd, Husmænd og Gaardbrugere, ikke blot Karle, men ogsaa Kvinder ved de almindelige Landbrugsskoler, ikke blot hvad Marken angaar, men ogsaa hvad Stald, Svinesti og Have angaar. Selv om man gaar Kjøbstaderne forbi og lader dem have Trivalent i de tekniske Skoler — for at gjøre Sammenligning — saa have vi dog 26,000 Mænd og Kvinder i 19, 20, 21 Aars Alderen i en Aargang Landet rundt af de jævne Folk, af hvilke som sagt kun næppe een af hver Tusinde kommer ind paa Højskolen, eller, hvis man tager Mandfolkene alene, et Par af hver Tusinde, og saa synes det mig, at det ikke var ubilligt at forlange, at man siger: Lige saa meget der stilles i Brug til Hovedet, lige saa meget skal der bruges til den øvrige Krop og alle dens Lemmer. Derfor bør et lige saa stort Beløb — det kastes ikke ud paa Marken paa een Gang — staa til Raadighed med Hensyn til saadanne Folk, saameget mere som skal det være Alvor med, at de smaa Landbrug kunne føde deres Mænd, saa maa vi søge i ganske anderledes Omfang end hidtil at uddanne den Vedkommende til at benytte alle Chancer. Dette er Betragtningen, der ligger til Grund for mine 300,000 Kr., og jeg glædede mig i Fjor en Tid over at finde hos dem, der særlig vare kaldede til at overveie dette Spørgsmaal, en Samstemning i min Tankegang. Jeg vidste virkelig en Tid ikke Andet, end at vi vare fuldstændig enige i denne Tanke, og formentlig laa dette ogsaa til Grund for Affattelsen af § 5, saaledes som den var indstillet ved 2den Behandling. Men der var den Feil ved denne Paragraf, og den er der endnu, en i mine Dine væsentlig og afgjørende Feil, at man overlader til Finantsministeren at bruge ganske efter eget Skjøn, naar han finder de enkelte her opstillede Regler fyldestgjorte, Beløbene, som han vil. Man lægger Benyttelsen af de Midler, der bevilges for alle Tider ved en organisatorisk Lov, og ikke aarlig paa Finantsløben, i hans Hænder. Efter denne